



“Het team van Mentor Escale heeft mijn pupil dag na dag geholpen bij het opbouwen van een nieuw zelfstandig leven.”

(U-G Voogd)

“Mentor-Escale heeft me op verschillende gebieden geholpen.

Op emotioneel, vlak is het een ontmoetingsplaats waar we vriendschap vinden en het gevoel krijgen dat we tot een familie behoren. We hebben het gevoel dat we door bekwame mensen worden ondersteund. Bij Mentor-Escale, voelen we ons minder eenzaam!

Op praktisch en cultureel vlak, leren we nieuwe dingen bij dankzij de ateliers op woensdag en de uitstapjes, zoals naar het theater gaan bijvoorbeeld, die ook onze blik verruimen. De kampen geven ons de kans om gedurende meerdere dagen samen te leven, wat de banden onder ons doet versterken.

Op het gebied van het schoolwerk, helpt de studiebegeleiding ons om de verschillende gekregen vakken te begrijpen en de examens met meer vertrouwen af te leggen.

Ik zou bij deze gelegenheid alle personeelsleden van Mentor en de vrijwilligers willen bedanken voor hun bereidwilligheid.”

(Hadjara - 19 jaar)

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	p.3
WIE ZIJN WIJ ?	p.4
1. OPDRACHTEN	p.4
2. DOELPUBLIEK	p.5
3. FINANCIERING	p.6
DE JONGEREN VAN MENTOR-ESCALE	p.8
1. ALGEMENE SITUATIE	p.8
2. GETUIGENISSEN	p.9
3. PROFIEL VAN DE BEGELEIDE JONGEREN IN MENTOR-ESCALE IN 2011	p.13
HET WERK VAN MENTOR-ESCALE	p.24
1. DE INDIVIDUELE BEGELEIDING	p.24
2. GROEPSBEGELEIDING	p.44
HET TEAM	p.49
VORMINGSPROCES	p.50
SAMENWERKING EN LOBBYWERK	p.51
CONCLUSIE	p.53

INLEIDING

"We kunnen niet de miserie van de hele wereld op onze schouders dragen" is een uitspraak die ik al vaak te horen heb gekregen sinds ons centrum ten dienste staat van de niet-begeleide minderjarige vluchtelingen. Laten we die mensen alvast geruststellen: we komen slechts een zeer miniem deel van de miserie in de wereld ter hulp aangezien 95% van de vluchtelingen in de wereld worden opgevangen in een buurland van hun land van herkomst.

De ontvluchting van niet-begeleide kinderen is voor hun gezin of omgeving de laatste uitweg om te ontsnappen aan de gewelddadigheden, onrechtvaardigheden en onaanvaardbare levensomstandigheden die ze moeten ondergaan. Men hoopt dan dat het kind een betere toekomst tegemoet gaat, of men draagt het zelfs de opdracht toe een gunstige financiële en sociale situatie te bereiken. De hindernissen loeren echter al snel om de hoek: opname in een gesloten centrum, een procedure van meerdere maanden zonder zekerheid over het verblijfsrecht, onderdak in niet geschikte opvangstructuren, eenzaamheid, racisme....

Het werk van Mentor-Escale houdt in dat we de jongere begeleiden als hij zelfstandig wil gaan wonen. We helpen hem om zijn weg te vinden, om een toekomstproject uit te stippelen ondanks de moeilijkheden en onzekerheden. Als we daar enigszins in slagen heeft dat onder meer te maken met het feit dat onze pedagogische opvolging in groep wordt bepaald en dat die steeds wordt aangepast aan de behoeften van de jongeren die we begeleiden. Maar het heeft ook te maken met het feit dat we elke jongere met respect ontvangen, voor zijn eigenheid, zijn eigen verhaal, zijn eigen mogelijkheden en voor zijn eigen verlangens.

Als een maatschappij zijn jeugd respecteert door hem de middelen te bieden om zich te kunnen ontwikkelen binnen bepaalde grenzen en duidelijke regels, dan zal ze daar de vruchten van plukken. Bij Mentor-Escale ervaren we dit regelmatig als we bezoek krijgen van "oude jongeren" die ons komen bedanken voor de hulp die we hen hebben gegeven.

Dit alles zou echter niet mogelijk zijn geweest zonder de morele en financiële steun van de subsidiërende overheden en sponsors. Dat ze allemaal, bij deze, oprecht mogen worden bedankt hiervoor.

François Casier
Voorzitter van de RvB van Mentor-Escale

WIE ZIJN WIJ ?

1. OPDRACHTEN

Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen begeleiden in hun traject naar zelfstandigheid en welzijn.

In dit kader, richten we ons op de volgende doelstellingen:

- de culturele achtergrond van de jongeren waarderen;
- het sociaal netwerk verstevigen;
- hun ontplooiing bevorderen;
- de jongeren begeleiden bij het ontwikkelen van een levenstraject;
- een kritische, actieve en bewuste houding als burger ontwikkelen.

De begeleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een aangepaste **individuele begeleiding**;
- **Groepsbegeleiding**.

2. DOELPUBLIEK

Om in aanmerking te komen **voor de individuele begeleiding**, moet de jongere:

- Vluchteling zijn ;
- Jonger dan 18 jaar zijn wanneer hij/zij bij ons aankomt;
- In België verblijven zonder ouders of iemand die wettelijk aansprakelijk is, met uiteraard uitzondering van de voogd die verplicht moet worden aangesteld sinds de programmawet van 24 december 2002 betreffende de “Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen” (KB van 22 december 2003 – BS van 29.01.2004) in werking is getreden;
- In staat zijn om, middels aangepaste begeleiding, zelfstandig te wonen;
- Recht hebben op sociale steun;
- Instemmen met ons begeleidingssysteem.

Om te kunnen deelnemen aan de **groepsactiviteiten**, moest de jongere in 2011:

- Jonger dan 26 jaar zijn;
- NBMV zijn of geweest zijn, of bevriend zijn met iemand bij Mentor-Escale;
- Een inschrijvingsformulier invullen;
- Instemmen met ons begeleidingssysteem (het reglement tekenen en aanvaarden).

3. FINANCIERING

In 2011, waren onze **openbare financiële middelen** de volgende:

- Het Ministerie van Sociale Integratie via een jaarovereenkomst met FEDASIL : Deze subsidie dekt een deel van het salaris van het personeelsteam en van de werkingskosten.
- Het Europees Vluchtelingenfonds : Dit fonds heeft de uitvoering van een groot project rond groepsbegeleiding mogelijk gemaakt.
- Het Brussels Gewest : Drie nieuwe krachten werden ingezet aan de hand van gesubsidieerde contracten.
- Het Centrum voor Gelijkheid van Kansen : We kregen een specifieke subsidie van het FIM (Federaal Impulsfonds voor het Migrantenbeleid) voor onze groepsactiviteiten.
- De Franse Gemeenschap : We hebben sinds november 2010 steun gekregen van de Franstalige Gemeenschap om een pilootproject op te starten voor begeleid zelfstandig gemeenschapswonen.
- De Franse Gemeenschapscommissie COCOF : Dankzij het project PHARE (Personnes Handicapées Autonomie Recherche), hebben we een bijkomende werkracht mogen verwelkomen in ons team.
- Federale en bicommunautaire sociale fondsen van de social profit sector: Met één van die fondsen hebben we de maandelijkse supervisie voor de maatschappelijk werkers kunnen financieren.

De rest van ons werk wordt met **privé-middelen** gefinancierd :

We organiseren elk jaar een voorstelling die ons inkomsten oplevert waarmee we de personeelskosten alsook een deel van de noodzakelijke werkingskosten kunnen dekken.

Naast de financiële bijdragen, hebben we ook **concrete materiële hulp** gekregen, en dit op twee gebieden :

We hebben ook niet aan verderf onderhevige voedingswaren ontvangen, die de jongeren gratis kunnen komen ophalen bij Mentor-Escale en die afkomstig zijn van :

- De Voedselbank Brussel-Brabant (het hele jaar door, maandelijks)
- Arc-en-Ciel (jaarlijks)

DE JONGEREN VAN MENTOR-ESCALE

1. ALGEMENE SITUATIE

Net als de volwassenen vluchten jonge vluchtelingen voor de oorlog en de gewapende conflicten, voor vervolging, armoede en schaarste. Sommigen onder hen worden het slachtoffer van mensenhandel, economische uitbuiting of seksueel misbruik.

Een deel van de niet-begeleide minderjarigen komt tot aan de grens in het gezelschap van een goede of verre kennis van de familie; anderen maken gebruik van de diensten van een “smokkelaar” die moeten worden betaald, waardoor de familie van de jongere zwaar in de schulden raakt. Die schulden zullen zwaar op hem blijven wegen tijdens het verdere verloop van zijn levenstraject in België, zowel op materieel als op mentaal vlak. Maar soms blijkt dat er ook jongeren zijn die alleen hebben gereisd. In dat geval gaat het meestal om jongeren die tussen 17 en 18 jaar oud zijn.

Wanneer deze jongeren aankomen in een West-Europees land zoals België, zijn ze dus alleen, zonder enige familiale ondersteuning. Ze lijden onder de scheiding, het misbruik en de trauma's die ze hebben meegemaakt.

Vanaf het ogenblik dat ze op het grondgebied of in het land aankomen, botsen ze vaak op de taalbarrières en hebben ze de middelen niet om in hun levensonderhoud te voorzien. Meestal hebben ze geen bezittingen en zijn ze dan ook uiterst kwetsbaar en vatbaar voor uitbuiting. Ze hebben het zwaar te verduren zowel op sociaal als psychologisch vlak en hebben nood aan een aangepaste begeleiding, op maat van hun behoeftes en specifieke situatie.



2. GETUIGENISSEN

Hij is 17 jaar, is afkomstig uit Guinee Conakry en wordt begeleid door Mentor-Escale sinds anderhalf jaar

« Je suis né en Guinée à Conakry. Ik woonde samen met mijn vader, mijn moeder en mijn oudere broer. Toen mijn vader is gestorven, is één van zijn broers bij ons komen wonen. Maar hij had ons helemaal niet graag. Hij zei dat mijn moeder een heks was en dat mijn vader door haar was gestorven. Hij heeft haar vaak geslagen en haar van huis weggejaagd. Sinds die dag, heb ik mijn mama nooit meer teruggezien.

Mijn nonkel heeft ons van de school weggehaald en heeft ons naar een heel ver van de stad gelegen dorp gebracht. We zijn in een Korancentrum terechtgekomen samen met andere kinderen en onder het toezicht van een heel strenge maraboet. We moesten religieuze teksten analyseren en instuderen de hele dag lang en zonder te eten. We moesten ook bedelen. We werden vaak geslagen. Op een dag hebben ze zelfs mijn oudere broer gefolterd.

Een man had medelijden met ons en heeft ons geholpen om te ontsnappen. Ik was toen 14 jaar. Ik wist toen zelfs niet dat ik naar België zou komen, ik had nog nooit van dit land gehoord.

Nadat we in België zijn aangekomen, zijn we naar we naar twee centra gestuurd waar we meer dan 8 maanden zijn gebleven vooraleer we onze papieren hebben gekregen. Tijdens die periode was ik heel erg in de war, ik hilde heel vaak en dacht aan mijn moeder.

Het is samen met mijn voogdes dat ik voor het eerst naar Mentor-Escale ben gegaan. Tijdens de eerste maanden hebben we in een transitwoning kunnen verblijven. opvoedster kwam regelmatig bij ons op bezoek. Van bij het begin word ik begeleid door een maatschappelijk werkster en de opvoeders helpen me veel. In het begin voelde ik me helemaal niet in staat om alleen voor mezelf te zorgen, ik kende hier niets. Ze hebben me geleerd te koken, boodschappen te doen, mijn geld te beheren en mijn tijd goed te plannen. Ze staan achter mij, ik voel me goed ondersteund. Ze hebben me ook geholpen om een school te vinden en moedigen mij steeds aan om te

Nu ben ik 17 jaar. Ik heb een andere woning gevonden. Ik kom heel vaak naar Mentor-Escale als ik raad of hulp nodig heb. Ik kom ook om gewoon samen tijd door te brengen met vrienden die ik hier heb leren kennen. We maken plezier en lachen veel. Ik neem soms deel aan de activiteiten en de kampen die tijdens het jaar worden georganiseerd. Ik krijg dan de kans om echt toffe momenten mee te maken.

Nu hoop ik dat ik mijn mama naar hier kan laten komen, en dat ze bij ons kan zijn en bij mij kan wonen..."

Ze is 19 jaar, is afkomstig uit Niger en wordt begeleid door Mentor-Escale sinds 2 jaar

"Ik ben op 16-jarige leeftijd uit Niger vertrokken om te ontsnappen aan een gedwongen huwelijk.

Ik kom graag naar Mentor-Escale omdat de mensen er vriendelijk zijn. Ik kom naar hier om andere jongeren te ontmoeten en omdat ik me thuis verveelde. Ik was bang om alleen te zijn. Ik kom ook om hulp te krijgen omdat het in België niet gemakkelijk is om het administratief werk zelf in orde te brengen. Dat moet je eerst leren. Als ik problemen heb, kom ik om er over te praten. Mijn maatschappelijk werkster heeft me geholpen om een woning te vinden en om steun te krijgen van het OCMW.

Ik ben heel tevreden over Mentor-Escale."

Hij is 17 jaar, is afkomstig uit Afghanistan en wordt begeleid door Mentor-Escale sinds 1 jaar

"Ik ben in Afghanistan geboren. Ik woonde er met mijn nonkel, mijn tante, mijn zus, mijn neven, maar ik had veel problemen, vooral met de taliban en de militairen. Het was gevaarlijk voor mij, daarom ben ik mijn land moeten ontvluchten. Ik was alleen en was 14 jaar.

Mijn ontvluchting heeft drie maanden geduurd, ik ben door Iran, Turkije en uiteindelijk door Griekenland getrokken vooraleer ik in België ben terechtgekomen. Op de luchthaven hebben ze mij naar een gesloten centrum gestuurd, waar ik een maand ben gebleven. Eens ik vrijgelaten was, hebben ze mij voor twee maanden naar een opvangcentrum overgebracht, en dan naar een ander, waar ik een jaar ben gebleven.

Tijdens die periode heb ik een jonge Afghaan ontmoet, met wie ik bevriend ben geraakt. Hij heeft mij verteld over Mentor-Escale en gezegd dat ze mij daar zouden kunnen helpen om de diverse administratieve procedures in orde te brengen en een woning in Brussel te vinden.

Mentor-Escale heeft mij vooral tijdens die hele startfase geholpen. In het begin kwam ik vaak om vragen te stellen en met de maatschappelijk werkers te praten. Ik had het vooral moeilijk om alles te begrijpen omwille van de taal. Een opvoedster heeft me ook geholpen om een school te vinden en mij er in te schrijven.

Nu ben ik 17 jaar, en praat en begrijp heel goed Frans. Ik zit in mijn 4^{de} jaar mechanica en heb ook een job. Hoewel ik momenteel niet veel tijd heb, kom ik af en toe naar Mentor om hulp of informatie te vragen, of gewoon om hallo te zeggen.

Als ik aan de toekomst denk, wil ik in de eerste plaats mijn studies afmaken. Ik heb het moeilijk om niet plannen te maken want men weet nooit wanneer de dood toeslaat. Ik denk ook vaak aan mijn zus die in Kaboel is gebleven. Ze heeft twee kinderen en ik herinner me nauwelijks hun gezicht. Maar voor het ogenblik denk ik er helemaal niet aan om terug naar Afghanistan te gaan, er heerst daar nog te veel angst en gevaar."

Hij is 18 jaar, is afkomstig uit Guinee Conakry en wordt begeleid door Mentor-Escale sinds 8 maanden

"Ik ben een vluchteling van Guinee. Ik ben in november 18 jaar geworden. Ik ben uit Guinee vertrokken omwille van familiale redenen, meer bepaald omwille van een gedwongen huwelijk. Ik heb geleden onder de pijnlijke fysische gevolgen en de gewelddadigheden van mijn man.

Ik ben mijn land ontvlucht 5 maanden na mijn huwelijk. Ik heb de hulp gekregen van de mama van mijn beste vriendin die een contactpersoon heeft gevonden, die in België woont.

Toen ik in België ben aangekomen, heb onderdak gekregen bij een vrouw. De dag nadien heeft ze me naar de dienst Vreemdelingenzaken gebracht en, na een lang gesprek, ben ik doorverwezen geweest naar het observatie- en oriëntatiecentrum van Neder-over-Heembeek. In het begin was het niet makkelijk voor mij, maar dankzij de opvang en steun die ik heb gekregen van mijn maatschappelijk werkster in het centrum en van het hele team, zijn de dingen verbeterd. Ik beschouwde mijn maatschappelijk werkster als mijn moeder. Mijn voogdes heeft me op psychologisch vlak veel gesteund en heeft me ook materiële hulp gegeven.

Na 2 weken, ben overgeplaatst naar het centrum van Fedasil van Florennes. Dat was ook moeilijk aangezien ik nog maar net begon te wennen aan het vorig centrum waar ik me goed voelde. Gelukkig heb ik een vriendin in NOH die ook naar Florennes is overgeplaatst. Dat heeft me geholpen om weer nieuwe vrienden te maken. Mijn maatschappelijk werkster van Florennes heeft me geholpen om me weer te integreren in het centrum en, geleidelijk aan, ben ik bevriend geraakt met andere jongeren.

Wat de school betreft, ben ik toen in het Technisch Instituut van Namen (ITN) ingeschreven en zat ik in een schakelklas, waardoor ik nadien ben doorverwezen naar het 5^{de} jaar boekhouden in het TSO. Maar aangezien ik op het einde van het schooljaar ben toegekomen, heb ik de examens niet kunnen afleggen. Het was vooral de bedoeling om te zien of het niveau van de school aangepast is aan mijn niveau.

Nadien heb ik vernomen dat ik twee en een halve maand zwanger was. Ik ben toen overgeplaatst naar het centrum van Fedasil in Rixensart. Om mijn schooljaar niet te missen, werd ik ingeschreven in het sociaal technisch onderwijs, nog steeds voor boekhouden. Maar na de bevalling, heb ik moeilijkheden ondervonden om de scholing verder te zetten.

Ik heb Mentor-Escale leren kennen via mijn vertrouwenspersoon in Florennes. Ze heeft er mij over gesproken toen ik als vluchteling erkend werd. Ze heeft me aangeraden om op die dienst beroep te doen aangezien ze de jongeren helpen om voor zichzelf te zorgen als ze het centrum moeten verlaten. Ik heb het team ontmoet en verteld over mijn problemen. Mijn maatschappelijk werker heeft me uitgelegd dat men in het leven altijd wel moeilijkere periodes meemaakt maar dat men nooit de hoop mag verliezen, en dat hij er zal zijn om mij te begeleiden en te helpen als ik problemen heb. Hij heeft me ook doen inzien dat ik nog jong ben en nog heel wat moet beleven... Dus moet ik me focussen op mijn toekomstprojecten. Aangezien ik me toen opgelucht voelde, kom ik nu regelmatig naar

Mentor-Escale om er een vertrouwenspersoon op te zoeken met wie ik kan praten over mijn toekomst. Mentor-Escale helpt me op die manier vooruit te kijken in het leven, samen met mijn kind.

Het is niet makkelijk om voor een kind te zorgen maar ik krijg hulp om zowat alles bol te werken. Bovendien heb ik net plaats gevonden in een kinderdagverblijf dichtbij huis. Ik was al meerdere maanden op zoek om mijn studies te kunnen verderzetten wat dat is noodzakelijk voor mijn toekomstplannen. Ik wil voor mezelf kunnen zorgen zonder van iemand anders af te hangen en vechten voor mijn kind opdat het niet hetzelfde als ik meemaakt. Ik wil dat hij een betere toekomst krijgt.

Ik zou graag het team van Mentor-Escale bedanken voor de goede begeleiding en voor alles wat ze mij dag na dag bijbrengen.

3. PROFIEL VAN DE JONGEREN BEGELEID DOOR MENTOR-ESCALE IN 2011

3.1. Inleiding

Individuele begeleiding

We zijn het jaar 2011 gestart met **69 jongeren**, waarvan **10 baby's**.

In totaal, hebben **142 jongeren** een individuele begeleiding gekregen in 2011, waarvan **18 baby's**.

In 2011, werden **83** nieuwe aanvragen voor begeleiding geregistreerd (tov 54 in 2010).

Van die aanvragen :

- werden er **73** aanvaard (tov 38 in 2010).
- zijn **10** jongeren doorverwezen naar andere instellingen omdat ze niet voldoen aan onze toelatingsvoorwaarden (leeftijd, statuut, doorverwijzingsstructuur...).
- **We stellen een duidelijke stijging van het aantal aanvragen vast.**
- Wat de **aanvaarde aanvragen** betreft, is het aantal met ongeveer **200%** gestegen.

Groepsbegeleiding

Voor de groepsactiviteiten hebben we **137 jongeren** ingeschreven die niet of niet meer in aanmerking komen voor de individuele begeleiding.

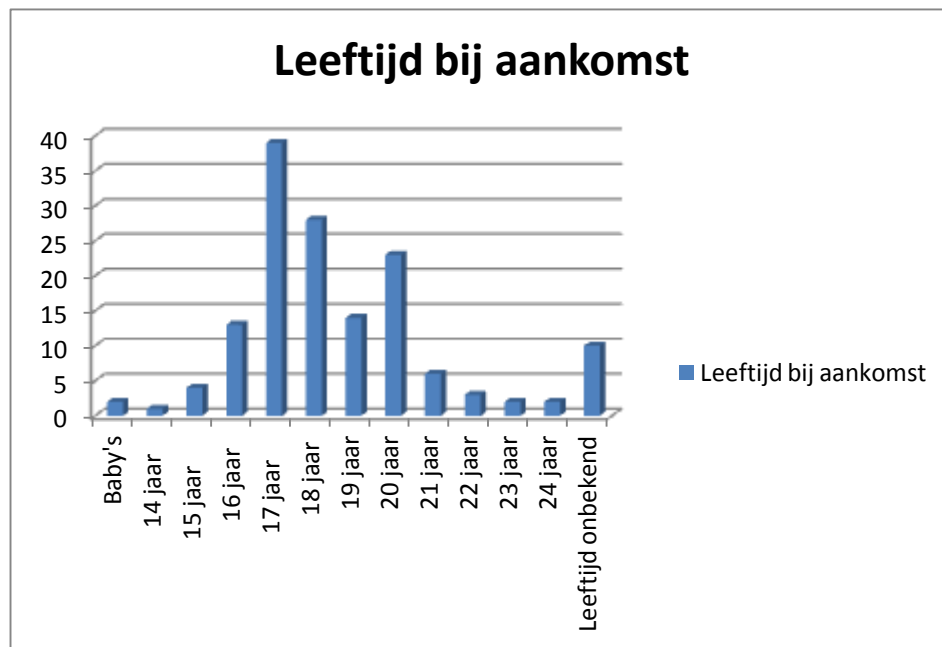
3.2. Tabellen en statistieken

Leeftijd bij aankomst

Individuele begeleiding



- **48%** van het totaal aantal begeleide jongeren in 2011 is **17 jaar** bij hun aankomst in Mentor-Escale.
- Bij de aanvang van nieuwe begeleidingen in 2011 is de gemiddelde leeftijd **16,5 jaar** (de baby's buiten beschouwing gelaten), die overeenstemt met het gemiddelde van 2010.

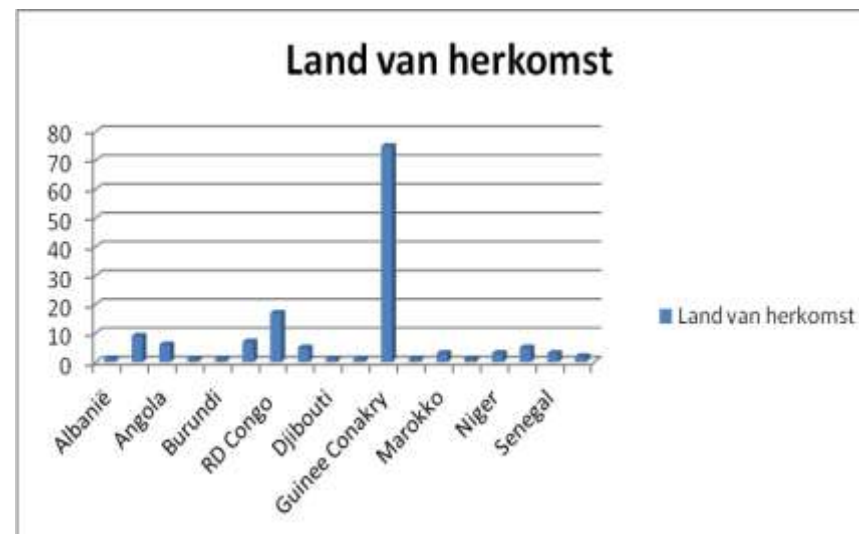
Groepsbegeleiding

- **28%** van de jongeren die zijn ingeschreven voor de groepsactiviteiten, is **17 jaar**.
- De gemiddelde leeftijd bij de inschrijving voor de groepsactiviteiten is **18 jaar** (de baby's buiten beschouwing gelaten).
- **7%** van hen heeft bij de inschrijving zijn leeftijd niet vermeld.

Nationaliteit

Individuele begeleiding

Land van herkomst	Begeleidingen in 2010	Begeleidingen in 2011
Albanië	0	1
Afghanistan	8	9
Angola	7	6
Azerbaïdjan	1	1
Burkina Faso	1	0
Burundi	4	1
Kameroen	18	7
RD Congo	34	17
Ivoorkust	6	5
Djibouti	1	1
Eritrea	1	0
Ghana	0	1
Guinee Conakry	47	75
Irak	1	1
Kenya	1	0
Marokko	3	3
Mongolië	1	1
Niger	0	3
Rwanda	6	5
Senegal	2	3
Somalië	1	2
Tsjaad	0	0
Togo	1	0
Turkije	1	0
Totaal	145	142



- De begeleide jongeren in 2011 zijn afkomstig uit **18 verschillende landen** (tov 20 in 2010).
- De meest vertegenwoordigde landen zijn **Guinee Conakry** (51,7% in 2011 tov 32,4% in 2010), **de Democratische Republiek Congo** (11,97% in 2011 tov 23,4% in 2010) en **Afghanistan** (6,3% in 2011 tov 12% in 2010).
- We stellen vast dat sinds 2009 het aantal begeleide jongeren afkomstig uit Guinee Conakry stijgt en dat het sterk blijft stijgen aangezien **60,2%** van de nieuwe begeleide jongeren in 2011 uit **Guinee Conakry** komt.

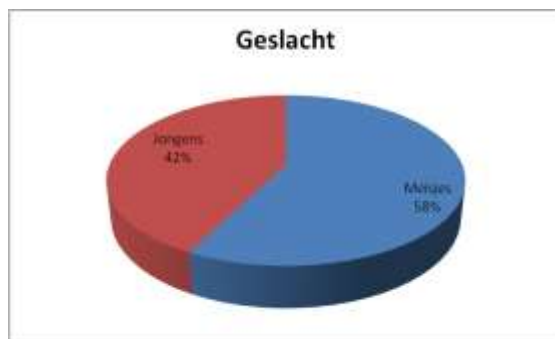
Groepsbegeleiding

- De voor de groepsactiviteiten ingeschreven jongeren zijn afkomstig uit **23 verschillende landen**.
- De meest vertegenwoordigde landen zijn **Guinee Conakry, Afghanistan en Marokko**. De Guineese jongeren zijn voornamelijk jongeren die eerder een individuele begeleiding hebben gekregen maar die de leeftijd van 20 jaar hebben bereikt, of die zelfstandig zijn geworden en niet meer worden gevolgd door de maatschappelijk werkers. Het grote aantal jongeren afkomstig uit Afghanistan kan worden verklaard door het feit dat meerdere Afghaanse jongeren die in een hotel verblijven, ook hebben deelgenomen aan de activiteiten. Het niet onbelangrijk aantal Marokkaanse jongeren kan worden verklaard door het feit dat er veel Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen van Marokkaanse herkomst zijn die we niet individueel kunnen begeleiden omdat ze vaak niet ten laste van Fedasil vallen.



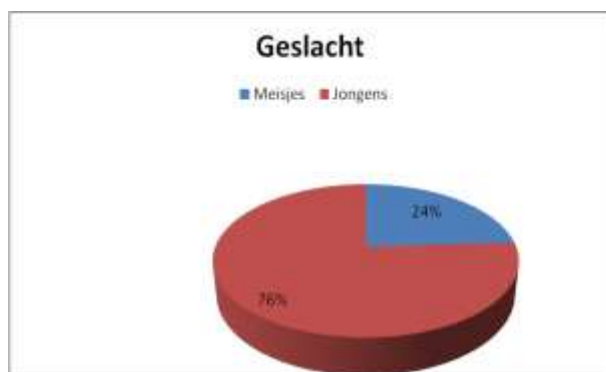
Geslacht

Individuele begeleiding



- In 2011 hebben we **82** meisjes en **60** jongens opgevolgd.
- De meisjes vertegenwoordigen **58%** van de begeleide jongeren in 2011, wat overeenkomt met het percentage van 2010. We maken de veronderstelling dat de maatschappelijk werkers in de centra van Fedasil, die de jongeren naar ons doorverwijzen, meer bezorgdheid tonen ten aanzien van de zelfstandigheid van jonge vrouwen dan wat betreft die van de jonge mannen. Deze cijfers zijn inderdaad niet representatief voor de verdeling van mannen en vrouwen binnen de opvangcentra.

Groepsbegeleiding



- In 2011, hebben **33 meisjes** en **104 jongens**, die niet in aanmerking kwamen voor de individuele begeleiding, zich ingeschreven voor de groepsactiviteiten. De jongens vormen een talrijke groep omdat, volgens ons, de Afghaanse en Marokkaanse NMBV's grotendeels jongens zijn.

Situatie van de jongeren m.b.t. hun verblijfsprocedure

Individuele begeleiding

De meeste jongeren die we dit jaar hebben opgenomen, waren **Erkende Vluchtelingen** of in het bezit van een **BIVR**. Dit komt doordat de jongeren vaak tot het einde van hun verblijfsprocedure in het opvangcentrum blijven en doordat één van de voorwaarden om voor individuele begeleiding in aanmerking te komen, het recht op sociale steun is.

Groepsbegeleiding

In 2011 waren de ingeschreven jongeren gewoonlijk **Asielzoekers** of **Erkende Vluchtelingen**. Enkele jongeren, die **geen asielzoekers** zijn, zijn ook voor de groepsactiviteiten ingeschreven. Dit aantal blijft echter beperkt aangezien ons belangrijkste subsidie voor die activiteiten (EVF) niet voor die jongeren is voorzien.



Herkomst

Individuele begeleiding

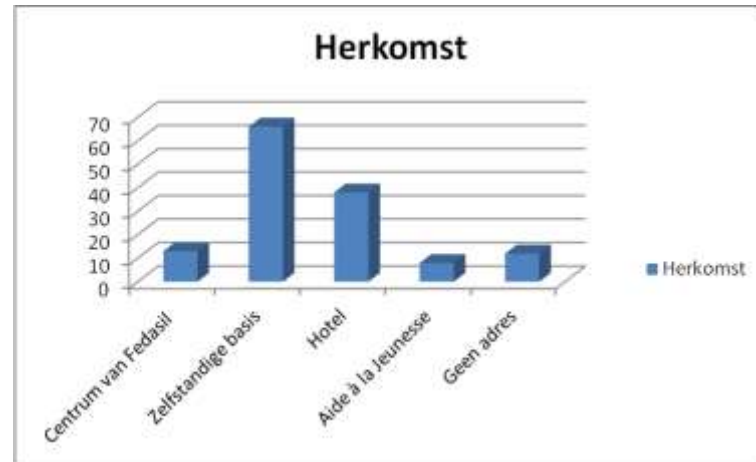
Opvangstructuur	Begeleidingen in 2011
Opvangcentra Fedasil	110
Andere	32
Totaal	142

Opvangstructuren verbonden aan Fedasil	Begeleidingen in 2010	Begeleidingen in 2011
CADE	47	37
Rode Kruis Deinze	1	0
Centrum Bovigny	1	2
Centrum Florennes	13	22
Centrum Jodoigne	17	14
Centrum Morlanwelz	7	11
Centrum Rixensart	17	15
Centrum Kapellen	1	0
Centrum Sint-Truiden	4	1
Centrum Stoumont	4	4
Centrum De Lint Antwerpen	0	1
LOI Braïne le Chateau	0	1
LOI Maillen	3	2
Totaal	111	110

- In 2010 hebben we **110 jongeren begeleid die komen van een opvangstructuur verbonden aan Fedasil**.
- **79%** van de **nieuwe begeleidingen** in 2011 zijn bestemd voor de jongeren die komen van een opvangstructuur verbonden aan Fedasil.
- Die jongeren komen uit **11 verschillende opvangstructuren** van degene die zijn opgenomen in de overeenkomst (federale opvangcentra, opvangcentra van het Belgische Rode Kruis, LOI).
- **33%** van de jongeren worden door het Klein Kasteeltje (**CADE**) naar ons gestuurd, wat een daling van 9% betekent in vergelijking met 2010. Daarna volgen de centra van **Florennes** (duidelijke stijging), **Jodoigne** en **Rixensart**.
- In 2011, hebben **10 opvangcentra** jongeren **doorverwezen** naar Mentor-Escale (tov 6 in 2010).
- De aanvragen, die niet van Fedasil afkomstig zijn, komen voornamelijk van opvangstructuren die aan de **Franse Gemeenschap** zijn verbonden. Aangezien we van de Franse Gemeenschap enkel subsidies ontvangen voor het begeleid zelfstandig wonen van de jongeren, zien we ons vaak genoodzaakt om de begeleiding van sommige jongeren, die van die opvangstructuren komen, te moeten weigeren bij gebrek aan middelen.
- Voor 2012, overwegen we om de aanvragen, die strikt genomen niet meer in de overeenkomst met Fedasil kaderen, niet meer te aanvaarden bij gebrek aan financiële middelen voor het begeleiden van die jongeren (met uitzondering van de transitwoningen).



Groepsbegeleiding



Bij hun inschrijving:

- woonde **48%** van de jongeren **op zelfstandige basis**.
- woonde **28%** in een **hotel**.
- werd aan **9%** onderdak verleend in een **centrum van Fedasil**
- gaf **9%** van de jongeren **geen adres** op
- werd **6%** ten laste genomen door een dienst van 'l'Aide à la Jeunesse'.

Gemiddeld aantal bezoeken

- Het **gemiddeld aantal bezoeken van jongeren** is **24** per dag (tov 11.6 in 2010), dat meer dan verdubbeld is in vergelijking met 2010.
- Tijdens de maand **augustus** is het aantal bezoeken het laagst in 2011. De maanden **maart en mei** zijn de meest bezochte maanden met een gemiddelde van **28.5** jongeren per dag. Over het algemeen stellen we vast dat het aantal bezoeken tijdens de schoolvakanties is gedaald.
- De **woensdag** is de meest bezochte dag, met een gemiddelde van **34 jongeren** per woensdag.
- Het stijgende aantal bezoeken is te danken aan de openstelling van de activiteiten voor een ruimer publiek (cfr. De Openstelling van de groepsactiviteiten, p.44)

HET WERK VAN MENTOR-ESCALE

INDIVIDUELE BEGELEIDING

1. DOELSTELLING

De individuele begeleiding heeft als doel de jongere te begeleiden in zijn traject naar zelfstandigheid en welzijn door hem een actief te betrekken bij de ondernomen stappen opdat hij/zij geleidelijk aan een toekomstproject kan opbouwen en als volwaardige burger van de maatschappij deel kan uitmaken.

2. BASISPRINCIPES

2.1. Luisteren naar de jongere

Luisteren naar de jongere, in alle betekenissen van het woord, is één van de principes waarop de aanpak van Mentor-Escale is gebaseerd. Het is een principe dat geen enkel vooroordeel duldt over niet-begeleide minderjarigen die in België wonen. Integendeel, de filosofie van Mentor-Escale bestaat er juist in te luisteren naar de jongere zonder vooroordelen en te proberen begrijpen in welke situatie hij zit en welke doelstellingen hij voor ogen heeft.

Soms is de jongere niet in staat om zijn behoeftes of doelstellingen te verwoorden. Ons werk bestaat erin hem te helpen, niet door hem te tonen welke weg hij moet volgen, maar wel door hem de keuzemogelijkheden te bieden, hem te informeren en een aantal vragen te stellen die hem helpen aanzetten tot nadenken.

Naast het bespreken van de werk- of opleidingsmogelijkheden, is het vooral van belang te achterhalen wat de jongere doormaakt en wat er in zijn hoofd omgaat. Het is dan ook de bedoeling te vertrekken van die zorgen en er samen met de jongere aan te werken enkel en alleen in functie van zijn eigen interesse.

Het vertrouwelijkheidsprincipe, als logisch gevolg van het luistervaardigheidsprincipe, is eveneens van belang voor onze manier van werken. Zo zal de jongere niet alleen goed worden ontvangen en gehoord maar kan hij er ook op rekenen dat zijn verhaal of zijn problemen niet aan andere jongeren noch aan externe personen worden doorverteld zonder zijn toestemming.

2.2. Omkadering van de jongere

De niet-begeleide minderjarige verblijft per definitie zonder ouder in België. Naast de aangeboden opvang en het luisterend oor, zijnde een basisprincipe, zijn we, professioneel gezien, als volwassenen, ook een rolmodel voor hen. In dat opzicht denken we vooral aan de opvoeding van de jongere in de ruime zin van het woord. We zorgen er, met andere woorden, voor dat niet alleen zijn basisbehoeften gewaarborgd zijn maar dat hij ook zijn plichten kent, de gevolgen van zijn keuzes weet te dragen en zijn grenzen leert te stellen.

Hoewel het vlotter zou verlopen mocht alles in de plaats van de jongere zelf worden gedaan, trachten we hem voortdurend te betrekken bij de te ondernemen stappen om zo zijn leertraject naar zelfstandigheid vooruit te helpen, wat uiteindelijk ons hoofddoel is. We willen onze begeleiding niet op één enkel punt richten maar wel binnen een ruimere educatieve aanpak plaatsen.

Het is belangrijk dat de jongeren (opnieuw) zelf hun leven in handen hebben, dat ze niet eeuwig op hulp aangewezen blijven. De maatschappelijk werker zal gedurende het verloop van de begeleiding erop toezien dat de jongere de nodige vaardigheden ontwikkelt die zijn verdere ontplooiing en leertraject naar zelfstandigheid zullen bevorderen.

2.3. De vertrouwde omgeving van de jongere in aanmerking nemen

Het individuele werk met de jongere gebeurt niet op een geïsoleerde manier. Étant donné que l'adolescent est encore réellement ou symboliquement fort tourné vers ses

Aangezien de adolescent fysisch of mentaal nog sterk verbonden is met zijn ouders, broers en zussen (in welke situatie die zich momenteel ook moge bevinden: ze leven in hun land, zijn omgekomen of vermist, hebben al dan niet contact met het gevluchte kind), zal Mentor-Escale, als de mogelijkheid zich voordoet, samen met jongeren over zijn familiebanden praten en hem eventueel helpen om de verbroken banden te herstellen.

De kennis omtrent de plaats die de jongere in zijn eigen omgeving inneemt kan bovendien helpen om beter te begrijpen hoe de jongere zich in het gastland opstelt. Dit is een uiterst gevoelig punt waaraan samen met de jongere moet worden gewerkt. Bepaalde vragen die we moeten stellen om hun familiale achtergrond beter te begrijpen, kunnen de jongeren doen denken aan de gesprekken die ze hebben moeten ondergaan in het kader van de verblijfsprocedure en die tot een mogelijke terugkeer naar hun land hadden kunnen leiden. Het gaat dus vaak om pijnlijke momenten in hun leven als vluchteling die velen onder hen proberen te verdringen.

2.4. Collegialiteit

Elke jongere wordt begeleid door het hele team van Mentor-Escale. Hoewel voor de jongere de maatschappelijk werker zijn aanspreekfiguur is, heeft elk lid van het team niet noodzakelijk de juiste antwoorden of middelen klaar liggen om de jongere te helpen. Het werk in teamverband betekent dat niemand zich te sterk mag binden aan een jongere. Dit is ook een belangrijk principe voor onze werking. De maatschappelijk werker werkt samen met de andere collega's van het team om de jongere te helpen.

De jongere kan rekenen op een coherent team, samengesteld uit diverse persoonlijkheden, dat hem vanuit verschillende invalshoeken kan helpen nadenken. Door in contact te komen met andere mensen dan zijn maatschappelijk werker, kan de jongere zijn contactennetwerk vergroten. Anderzijds krijgt het team daardoor een beter zicht op de situatie van de jongere. We zijn van mening dat, op die manier, de aanbevolen oplossingen beter aan zijn behoeften zullen beantwoorden en ieder geval veelzijdiger zijn dan de oplossingen die door één en dezelfde persoon worden aangereikt.

2.5. Sociaal netwerk en methodische aanpak

Het globaliteitsprincipe staat in direct verband onze methodische aanpak. Het is namelijk een multidimensionele aanpak die in een globale context past en zich richt op de jongere zelf maar ook, en vooral, op zijn uiteenlopende behoeften. Naast het globale, gedifferentieerde en gediversifieerde karakter ervan, vormt onze aanpak ook een integrale benadering in die zin dat de handelingen van de verschillende betrokken personen die de jongere omringen binnen en/of buiten Mentor-Escale, op elkaar worden afgestemd.

Het is belangrijk om een ondersteunend sociaal netwerk voor de jongere te creëren en het is nodig om een groot samenwerkingsverband uit te bouwen met alle gespecialiseerde personen of instanties die te maken hebben met jeugdzorg (voogd, OCMW, SAJ, artsen, psychologen, advocaten, leraren, vrienden, in sommige gevallen ouders of familieleden, enz.).

Naar gelang zijn volwassenheid en hoewel hij zijn leven zelf in handen heeft, moet men de jongere de nodige impulsen geven, informatie verschaffen, mogelijkheden aanbieden en hem helpen om andere mensen te ontmoeten. Het gaat erom de jongere zo veel mogelijk te stimuleren om zijn sociaal netwerk uit te breiden. Zo komt hij niet alleen in contact met vrienden maar ook met personen die hem op andere gebieden kunnen helpen. De jongere moet worden geholpen bij het organiseren en gebruiken van dat netwerk. Hij moet de vaardigheden en grenzen van die personen kunnen inschatten en 'de juiste persoon' kunnen aanspreken als hij hulp nodig heeft. Het is van groot belang er op toe te zien dat zo een netwerk goed functioneert.

3. SOCIALE BEGELEIDING

3.1. Verloop van de begeleiding

Vier maatschappelijk werkers begeleiden de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in hun leertraject naar zelfstandigheid aan de hand van vier en een halve dag per week. Elke jongere krijgt voor zijn begeleiding een maatschappelijk werker als vertrouwenspersoon toegewezen.

Het indienen van de aanvraag

De aanvraag wordt ingediend door de maatschappelijk werker van het opvangcentrum waar de jongere verblijft via het formulier 'aanvraag tot begeleiding'.

Het onderzoeken van de aanvraag

De aanvragen worden voorgesteld en onderzocht tijdens de teamvergadering om na te gaan of voldoen aan onze voorwaarden (leeftijd, statuut, verblijfplaats, recht op sociale steun...)

- Indien goedgekeurd:
 - ➔ wordt een MW (maatschappelijk werker) als vertrouwenspersoon aangesteld die de maatschappelijk werker van het opvangcentrum zal contacteren om een eerste gesprek vast te leggen.
- Indien geweigerd:
 - ➔ wordt een MW aangesteld die de geweigerde aanvraag toelicht aan de betrokken persoon en die, zo mogelijk, deze laatste ook doorverwijst naar een andere structuur.

Het eerste gesprek

Eens de MW als vertrouwenspersoon is aangesteld, organiseert hij een eerste gesprek met de jongere, de voogd, zijn maatschappelijk werker van het opvangcentrum, de psychologe en/of de directrice van Mentor-Escale, alsook met de mensen uit de omgeving van de jongere waarvan de aanwezigheid van belang kan zijn.

Zo zal hij met de maatschappelijk werker van het opvangcentrum contact opnemen om een datum vast te leggen en hem vragen om de jongere en zijn voogd op de hoogte te brengen.

Het eerste gesprek heeft verschillende doelstellingen:

- Het eerste contact leggen met de jongere.
- De situatie analyseren.
- De aanvraag toelichten.
- De hulpverleners van de jongere voorstellen.
- De opdrachten en werking van Mentor-Escale voorstellen.
- De rol van de verschillende betrokken personen verduidelijken.
- De algemene doelstellingen van de opvolging schetsen.

Tijdens dit eerste gesprek leidt de directrice van Mentor-Escale (of de psychologe bij afwezigheid van deze laatste) het gesprek en de uitwisselingen tussen de jongere en de betrokken personen.

De directrice, met de hulp van de psychologe:

- stelt Mentor-Escale voor (opdracht, werking, reglement).
- licht de aanvraag van de jongere toe en omschrijft de algemene doelstellingen van de individuele begeleiding.
- stelt de hulpverleners van de jongere voor en verduidelijkt de rol van ieder van hen.
- legt een afspraak vast voor de eerste evaluatie.

De maatschappelijk werker:

- geeft aan de jongere een rondleiding in het huis en stelt hem aan de leden van het team voor, alsook aan de jongeren die aanwezig zijn.
- legt een eerste individuele gesprek met de jongere vast.
- bezorgt de jongere een 'folder vol tips en weetjes' en een flyer waarop onze gegevens vermeld staan.

Eerste individuele gesprek MW-Jongere

De doelstellingen van dit eerste individuele gesprek zijn de volgende:

- De werking van de individuele begeleiding overlopen.
- De aanvraag van de jongere controleren.
- Concrete doelstellingen stellen.
- De opvolging starten.

Tijdens het eerste individuele gesprek, verwijst de maatschappelijk werker naar de regels die zijn verbonden aan de werking van de begeleiding en zorgt ervoor dat de jongere die goed begrijpt. Hij vermeldt eveneens dat zijn begeleiding bij Mentor-Escale volledig vrijblijvend is, en voegt er nadrukkelijk aan toe dat het geen verplichting is maar wel een keuze die in zijn handen ligt.

Als de jongere bevestigt dat hij de begeleiding bij ons wenst te volgen, verbindt de maatschappelijk werker zich ertoe te zorgen voor de sociale begeleiding van de jongere in zijn leertraject naar zelfstandigheid. Van zijn kant, aanvaardt de jongere de voorgestelde begeleiding en verbindt hij zich ertoe actief mee te werken aan de stappen die worden ondernomen.

Als gevolg van deze overeenkomst, kan de begeleiding effectief van start gaan.

Gesprekken MW-Jongere

De jongere kan te allen tijden beroep doen op zijn toegewezen maatschappelijk werker tijdens de kantooruren (via de persoon die zich aan het onthaal bevindt), of op afspraak.

In geval van afwezigheid van zijn toegewezen maatschappelijk werker, wordt de jongere doorverwezen naar de MW die zich aan hetzelfde bureau van zijn toegewezen MW bevindt.

Verschillende onderwerpen komen aan bod, hetzij grondig of minder grondig, naar gelang de behoeften van de jongere: de verblijfsprocedure, de sociale steun, de huisvesting, de gezondheid (fysich en mentaal), de scholing, het werk, het dagelijks leven...

Tijdens het verloop van de begeleiding werkt de MW samen met de voogd van de jongere en andere mogelijke betrokken personen.

In het kader van de begeleiding wordt eveneens de deelname van de jongere aan de groepsactiviteiten aangemoedigd.

Indien nodig kan de MW de jongere doorverwijzen naar de psychologe of de schoolverantwoordelijke.

Evaluaties

Aan de hand van de evaluatie kan worden waargenomen hoe de situatie van de jongere evolueert. De evaluatie is gericht op de resultaten van het geleverde werk in functie van de gestelde doelstellingen en op de onderwerpen die bijzondere aandacht vragen. Aan de hand van de evaluatie is het eveneens mogelijk om de begeleiding van de jongere (al dan niet) verder te zetten, als hij de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt.

Zoals bij het eerste gesprek worden de evaluaties geleid door de directie die de algemene rol van Mentor-Escale te vertegenwoordigt. De aanwezigheid van de directie zorgt ervoor dat de relatie tussen de maatschappelijk werker en de jongere enigszins wordt beschermd.

De evaluaties worden opgemaakt na verloop van minimum 6 weken (begin van de begeleiding) tot maximum 6 maanden (einde van de begeleiding). De evaluatie gaat over het traject dat de jongere heeft afgelegd. De directrice vraagt aan de jongere en aan de maatschappelijk werker om, op basis van de gestelde doelstellingen, het afgelegde begeleidingstraject, de ondervonden moeilijkheden en de bereikte resultaten te omschrijven sinds de laatste evaluatie. Ze tracht eveneens het netwerk van jongere te leren kennen. Op basis van de analyse van de situatie, en als de beslissing wordt genomen om de begeleiding verder te zetten, worden nieuwe doelstellingen vooropgesteld.

Tijdens de evaluatie wordt ruim de tijd gemaakt om de jongere aan het woord te laten.

Wanneer de jongere 18 jaar wordt, wordt een specifieke evaluatie georganiseerd. Deze laatste bepaalt of de voortzetting van de begeleiding kan worden verantwoord. Vanaf die leeftijd wordt tijdens de evaluaties geanalyseerd of de voortzetting van de begeleiding al dan niet nodig is.

Einde van de begeleiding

Het einde van de begeleiding wordt bepaald in samenspraak met de jongere, zijn toegewezen MW en de directie wanneer:

- De einddoelstellingen, die aan het begin van de begeleiding zijn bepaald, zijn bereikt en de jongere geen nieuwe meer wenst te stellen.
- of
- Het team vaststelt dat de jongere over voldoende "vaardigheden beschikt om zijn eigen leven te leiden, met respect voor zichzelf en zijn omgeving, en

om hulp van buitenaf te verkrijgen indien nodig" (Definitie van zelfstandigheid Born, 2007)

In bepaalde situaties moet de begeleiding worden beëindigd los van die twee voorwaarden. Wanneer:

- de jongere de leeftijd van 20 jaar heeft bereikt.
- de jongere niet meer in Brussel woont.
- de jongere niet meer wil worden begeleid door Mentor-Escale.
- de jongere niet meer instemt met het project en de werkfilosofie van Mentor.
- de jongere feiten heeft gepleegd binnen Mentor die ofwel strafbaar zijn, ofwel niet passen in het kader van een begeleiding bij Mentor.

Wanneer de begeleiding wordt stopgezet, verwijst de MW, indien nodig, de jongere door naar een andere dienst of bezorgt hij hem een lijst met handige adressen die geschikt zijn voor zijn behoeften. Hij brengt de jongere op de hoogte dat hij nog steeds kan deelnemen aan de door Mentor-Escale voorgestelde groepsactiviteiten.

3.2. Werkterreinen

De jongeren informeren, helpen, steunen en omkaderen bij het zoeken naar een geschikte woning en het onderhouden ervan

Aangezien de jongeren die "erkende vluchtelingen" zijn, verplicht zijn om het opvangcentrum te verlaten binnen de twee maanden die volgen op de erkenning van hun statuut, vragen ze, bij hun aankomst in Mentor-Escale, in de eerste plaats onder meer om begeleid te worden in hun zoektocht naar een woning.

Concreet toont de maatschappelijk werker aan de jongere hoe hij een woning kan vinden in de pers of op het internet, of door in de straten te wandelen. Hij legt uit waar hij aandachtig moet voor zijn en wat het budget is dat hij kan voorzien. De jongeren hebben een computer en de Vlan+ ter beschikking; ze kunnen eveneens gebruik maken van de telefoon om de eigenaars te contacteren.

Als een jongere verschillende advertenties die hem interesseren, heeft verzameld, legt de maatschappelijk werker hem uit je telefonisch een afspraak maakt. Nadat hij een voorbeeld heeft gegeven of een rollenspel heeft laten uitvoeren, moedigt hij de jongere aan om in zijn aanwezigheid te bellen opdat hij hem feedback kan geven.

Wanneer de jongere een afspraak heeft vastgelegd, gaat de maatschappelijk werker mee (in de mate van zijn beschikbaarheid) voor de eerste bezichtiging van een woning. Hij wijst hem op de zaken waarop hij moet letten, alsook op de vragen die hij moet stellen. Hij is eveneens aanwezig om de eigenaars gerust te stellen: hij legt hen uit dat de jongeren worden omkaderd door een dienst en dat ze niet aan hun lot worden overgelaten.

Wanneer de jongere een gepaste woning heeft gevonden, begeleidt de MW bij de te ondernemen stappen: tekenen van het huurcontract, inschrijving bij de gemeente, zoektocht naar goedkope meubels, aanvraag van aansluitingen, enz.

De maatschappelijk werker zorgt er eveneens voor dat de jongere zijn rechten en plichten als huurder kent.

In de mate van het mogelijke en met de instemming van de jongere, zal de MW bij hem thuis op bezoek komen om de levensomstandigheden van de jongere te kennen en hem tips te geven omtrent het onderhoud van zijn woning.

Ten slotte kan worden opgemerkt dat Mentor-Escale transitwoningen beheert die zijn bestemd voor bijzonder kwetsbare jongeren. Het gaat over een gemeenschapshuis voor 4 jongeren, 4 studio's en over 3 appartementen met één slaapkamer voor jonge moeders. In het kader van die transitwoningen, wordt de begeleiding van dichtbij uitgevoerd, wat, onder meer, het wekelijks huisbezoek van de opvoeder impliceert.

De jongere informeren, een luisterend oor bieden en helpen bij zijn studiekeuze en/of zijn beroepsopleiding

Sinds de oprichting van een specifiek project rond schoolherinschakeling binnen Mentor-Escale in 2010 en nadien binnen Mentor Jeunes in 2011, fungeert de maatschappelijk werker als tussenpersoon tussen de jongere en de aanspreekfiguur op school of van het opleidingscentrum. Dankzij de regelmatige ontmoetingen met de jongere kan hij namelijk te allen tijden tijdens zijn begeleidingstraject opmerken of hij hem voor bepaalde zaken beter doorverwijst naar één van die twee personen.

De jongeren informeren, steunen en begeleiden bij vragen omtrent hun gezondheid

Het is niet altijd evident voor de jongeren om te begrijpen hoe de Belgische gezondheidszorg in elkaar zit. De verschillende moeilijkheden die ze tegenkomen, zijn talrijk: de te ondernemen stappen voor de terugbetaling van de zorgen, het bestaan van geconventioneerde en niet-geconventioneerde artsen, het systeem van raadplegingen en afspraken, het belang van een medisch attest of voorschrift, de gebruiksaanwijzing van de medicijnen...

Van zodra de jongere wordt opgevolgd, helpt de maatschappelijk werker hem om zich in te schrijven bij de mutualiteit en legt hij hem uit hoe de Belgische gezondheidszorg werkt. Hij helpt de jongere eveneens bij het zoeken naar een huisarts in de buurt en naar gespecialiseerde artsen zoals een gynecoloog, tandarts of andere. Dit gebeurt zelfs al is de jongere gezond opdat hij een netwerk heeft waarop hij kan terugvallen indien nodig (ipv meteen naar de spoedopname te gaan). Het kan gebeuren dat de maatschappelijk werker soms meegaat met de jongere bij de dokter, als hij bijzonder kwetsbaar is.

Als de maatschappelijk werker moeilijkheden van psychologische aard vaststelt bij de jongere, verwijst hij hem door naar de psychologe binnen ons team.

Over het algemeen, tijdens de individuele gesprekken, geeft de maatschappelijk werker vaak tips omtrent de gezondheid: voeding, hygiëne, verslaving, enz.

De jongeren opvangen, informeren, steunen en een luisterend oor bieden in het kader van het recht op sociale steun, het budgetbeheer, alsook in het kader van alle procedures die hun sociale integratie bevorderen.

De jongeren die we begeleiden, hebben theoretisch gezien recht op de sociale steun van het OCMW. De stappen die moeten worden ondernomen om deze financiële hulp te verkrijgen, zijn soms echter heel ingewikkeld. In het kader van het geleidelijk verloop van het traject naar zelfstandigheid, begeleidt de maatschappelijk werker de jongere daarbij.

Hij legt aan de jongere uit wat het OCMW is, waarom hij recht heeft op sociale steun maar ook wat zijn plichten zijn. Hij legt hem vervolgens uit welke stappen hij moet ondernemen om deze steun te ontvangen. Wanneer dit nodig wordt geacht (bevoegdheidsgeschil tussen OCMW's, stopzetting van de steun...), gebeurt het dat de maatschappelijk werker tussenkomt en zich tot de instanties richt om de communicatie te vergemakkelijken of de rechten van de jongere te laten gelden.

Eens de jongere de financiële hulp ontvangt, moet men hem nog leren hoe een budget wordt beheerd en een bankrekening wordt gebruikt. Eens te meer is de maatschappelijk werker aanwezig en legt hem uit hoe een bankkaart werkt, wat de risico's zijn bij het betalen met een kredietkaart, dat het belangrijk is om maandelijks een klein bedrag opzij te houden en om zijn facturen op tijd te betalen. Hij stelt hem eveneens voor om een maandelijks budget te bepalen om een beter zicht te krijgen op zijn uitgaven. Als de jongere een factuur ontvangt die hij niet begrijpt, kan hij ze aan zijn maatschappelijk werker tonen opdat deze laatste hem uitlegt waar het over gaat en eventueel, samen met de jongere, contact opneemt met de leverancier om meer informatie te verkrijgen.

Tegelijkertijd biedt de maatschappelijk werker de jongere dag na dag begeleiding bij het ondernemen van vele andere procedures die zijn integratie bevorderen naar gelang de situatie en zijn behoeften.

Opgemerkt kan worden dat, in het kader van de transitwoningen, een intensieve budgetbegeleiding is voorzien. Het geld van het OCMW komt dan eerst bij Mentor-Escale terecht vooraleer het aan de jongeren om de 14 dagen wordt bezorgd.

De jongeren informeren, helpen en begeleiden in het kader van de regularisatie van hun verblijfsvergunning

Het komt vaak voor dat we jongeren begeleiden die een tijdelijk verblijfsstatuut hebben verkregen: voorwaardelijk BIVR, artikel 9ter-aanvraag, subsidiaire beschermingsstatus ... Deze statuten moeten nauwkeurig worden opgevolgd om te vermijden dat, zolang het mogelijk is, de jongeren in de illegaliteit verkeren.

Het is inderdaad belangrijk om de jongere bewust te maken van het belang om de eventuele bepaalde voorwaarden te respecteren, de geschikte stappen te ondernemen, alsook het belang om de termijnen te respecteren die daaraan zijn verbonden. In concrete gevallen, indien dit nodig wordt geacht, verwijst de MW de jongere door (of begeleidt hem indien nodig) naar een advocaat opdat deze laatste hem kan begeleiden bij de procedures die met zijn statuut te maken hebben.

4. PSYCHOLOGISCHE BEGELEIDING

We ondervinden dat sommige jongeren zware psychologische problemen hebben maar dat het enorm moeilijk is om hen door te verwijzen naar een externe psycholoog. Vandaar dat we hebben beslist om een psychologe binnen ons team aan te werven. Ze leidt individuele gesprekken met de jongeren die dat wensen opdat ze hen kan helpen om op een serene manier naar de toekomst te kijken en tegelijkertijd hun verleden een plaats te geven.

5. BEGELEIDING BIJ SCHOLING/OPLEIDING

Eind 2009, op initiatief van Mentor-Escale, is de vzw Mentor Jeunes opgericht en die leidt het educatief project rond schoolherinschakeling dat is bestemd voor de jongeren onze vzw.

Hieronder volgt een verslag van het project voor de periode van september 2010 tot juni 2011.

(opgesteld door Fatima El Mourabiti-verantwoordelijke van het scholingsproject Mentor Jeunes)

5.1. Voorwoord

Het educatief project rond schoolherinschakeling wil het vroegtijdig verlaten van de school tegengaan. Het is gericht op het steunen en begeleiden van de jongeren in hun studiekeuze door een school te vinden die beantwoordt aan hun niveau, hun behoeften, hun toekomstperspectieven en die ook de jongeren bijstaat in hun leerproces.

Deze steun resulteert uit de samenwerking van de volgende 3 actoren die onontbeerlijk zijn voor de oprichting en het verloop van het project: de jongere, de partnerschool of -vereniging en ons team.

In 2010-2011, hebben **45 jongeren**, die individueel worden begeleid door een maatschappelijk werker, deel uitgemaakt van het project rond schoolherinschakeling; **25 jongeren**, die niet worden opgevolgd door een maatschappelijk werker, hebben eveneens een bepaalde begeleiding op vlak van scholing gekregen.

De hieronder voorgestelde statistische gegevens betreffen de eerste groep van 45 jongeren.

5.2. Inschrijvingen en samenwerking met de scholen

Bij het opstarten van het scholingsproject in 2010, hebben 6 middelbare scholen beslist om mee in het avontuur te stappen. Opdat onze jongeren een kwaliteitsvol leertraject zouden krijgen, zijn verschillende procedures en strategieën uitgewerkt om de directie van de scholen te binden.

Bovendien zijn, in de loop van het schooljaar, verschillende directeurs en leraars van andere scholen uitgenodigd voor een gesprek. Een informatieve flyer is eveneens gemaakt met de bedoeling dat het project wordt gepromoot en de aandacht van zoveel mogelijk directeurs en leraars wordt gericht op de specifieke schoolsituatie en leeromstandigheden van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Tot op datum van 30 juni 2011 hebben 6 bijkomende scholen zich aangesloten bij ons scholennetwerk.

Het nauwe contact en de samenwerking staan centraal in onze pedagogische en educatieve acties. De schoolsituatie van de jongere evolueert en zorgen ervoor dat we op regelmatige basis in contact blijven met de school en met de jongere om het vroegtijdig verlaten van de school te vermijden.

Het nauwe contact met de partnerschool hangt voornamelijk af van de begeleiding en de nauwe samenwerking tussen de verschillende actoren op school en in de sociale context. Van de 12 partnerscholen, zijn sommige meer 'geëngageerd' voor het project, ze creëren namelijk echt een hechte band en nodigen ons regelmatig uit om ons op de hoogte te brengen van de evolutie van de jongere. De scholen waar we het meest contact mee hebben zijn die waar de begeleide jongeren zitten die het minst 'zelfstandig' en het meest 'kwetsbaar' zijn. De jongeren worden begeleid in functie van hun vraag, hun schoolsituatie en de moeilijkheden die ze ondervinden.

De jongeren die als vluchteling worden erkend, hebben 2 maanden de tijd om het opvangcentrum te verlaten en een school rond Brussel te vinden (als hun centrum niet in Brussel is gelegen). De inschrijvingen bij onze partnerscholen gebeuren het hele schooljaar door.

Hieronder bevindt zich de verdeling van de 45 'individuele' jongeren over het netwerk van scholen of opleidingscentra.

Onderwijsinstellingen	
CEFA Schaerbeek/Elsene	7
Institut Saint-Joseph Etterbeek	3
Institut des Ursulines Molenbeek	4
Institut des Filles de Marie Saint-Gilles	8
Athénée Royale d'Ixelles	4
Athénée Royale d'Evere	2
Campus Saint-Jean Molenbeek	3
Institut Don Bosco Woluwé Saint-Lambert	3
CEFA 'AM Construction' Anderlecht	3
Centre scolaire Eperonniers-Mercelis Ixelles	4
Institut Redouté Peiffer Anderlecht	3
Centre de formation FAC Schaerbeek	1

5.3. Studiebegeleiding

Doelstellingen

De studiebegeleiding is in 2010 opgestart en blijft evolueren in functie van de vraag van de leerlingen en de beschikbaarheid van de vrijwilligers. Het doelpubliek van onze studiebegeleiding zijn de jongeren die schoolgaand zijn of een opleiding volgen, en die moeilijkheden ondervinden voor een bepaald vak en steun en begeleiding nodig hebben tijdens hun leerproces.

Begeleidingsteam

Tot op datum van 30 juni 2011, waren er 10 vrijwilligers die de studiebegeleiding geven. De lessen die zijn gegeven zijn: Frans, wiskunde, wetenschappen (chemie, biologie en fysica), Nederlands, Engels, Spaans, informatica, werkmethode, bedrijfsbeheer en boekhouden.

Aantal lessen

De lessen worden gegeven vanaf de maand september tot de maand juni in onze lokalen, van maandag tot vrijdag, na de schooluren.

5.4. Tabellen en statistieken

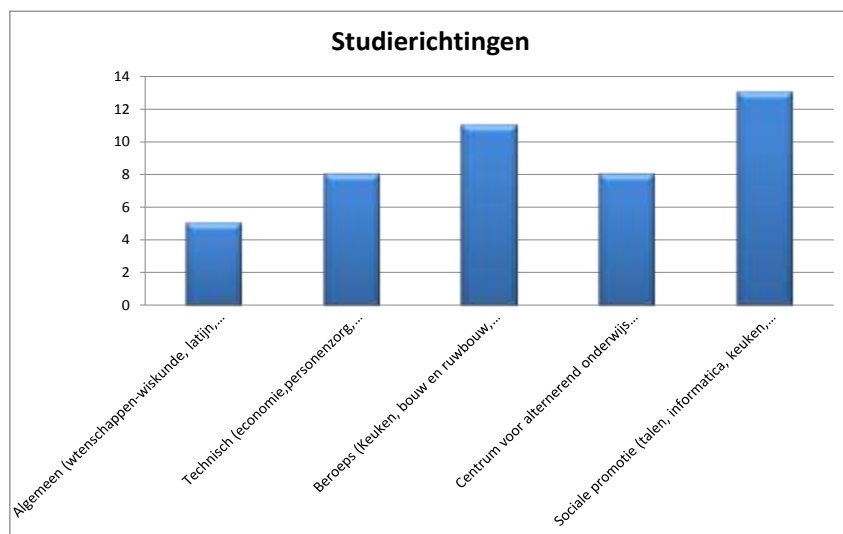
Geslacht

- Evenveel meisjes als jongens zijn betrokken bij ons educatief project rond schoolherinschakeling. Onze acties richten zich ook tot de **jonge moeders** die een kwetsbare groep vormen en ook vatbaar zijn voor het vroegtijdig verlaten van de school.
- Zoals blijkt uit het schema, is het evenwicht tussen mannen en vrouwen binnen onze sociale en educatieve acties bijna bereikt: van de 45 jongeren die in totaal studiebegeleiding hebben gekregen, **zijn 55% jongens en 54% meisjes**.

Leeftijd

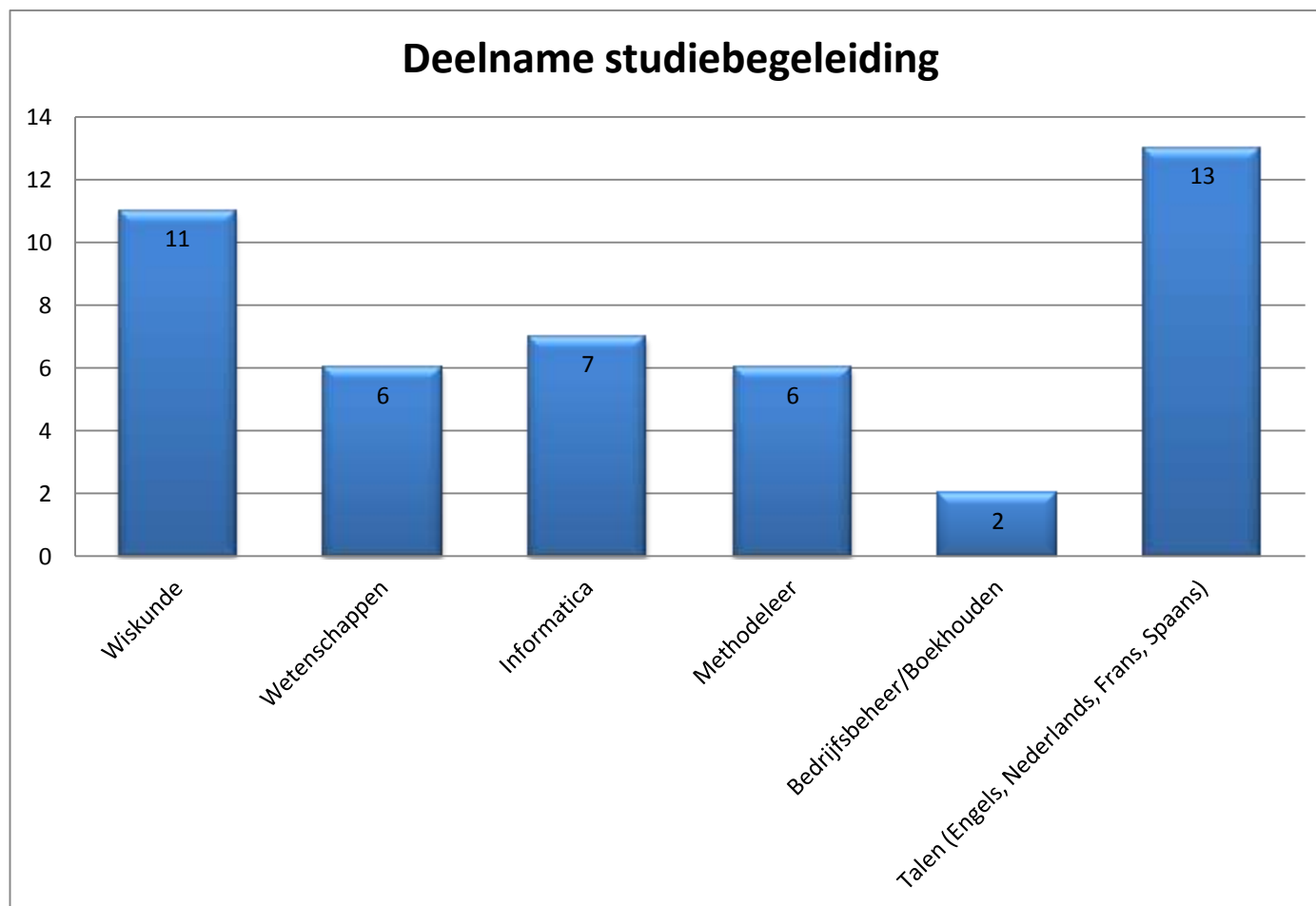
- Van de 45 jongeren die studiebegeleiding hebben gekregen tijdens het jaar 2010-2011, was **70% minderjarig** en **30% meerderjarig** (hoewel als minderjarige bij Mentor Jeunes aangekomen)

Gevolgte studierichtingen van de jongeren



- Zoals blijkt de onderstaande tabel is een groot deel van de jongeren ingeschreven voor een studierichting in het beroeps onderwijs die hen voorbereidt op een beroep.
- **11%** van de jongeren is in het **algemeen onderwijs** ingeschreven, **18%** in het **technisch** en de overige jongeren zijn ingeschreven in het **beroepsonderwijs**, het **onderwijs voor sociale promotie** of in een **opleidingscentrum**.

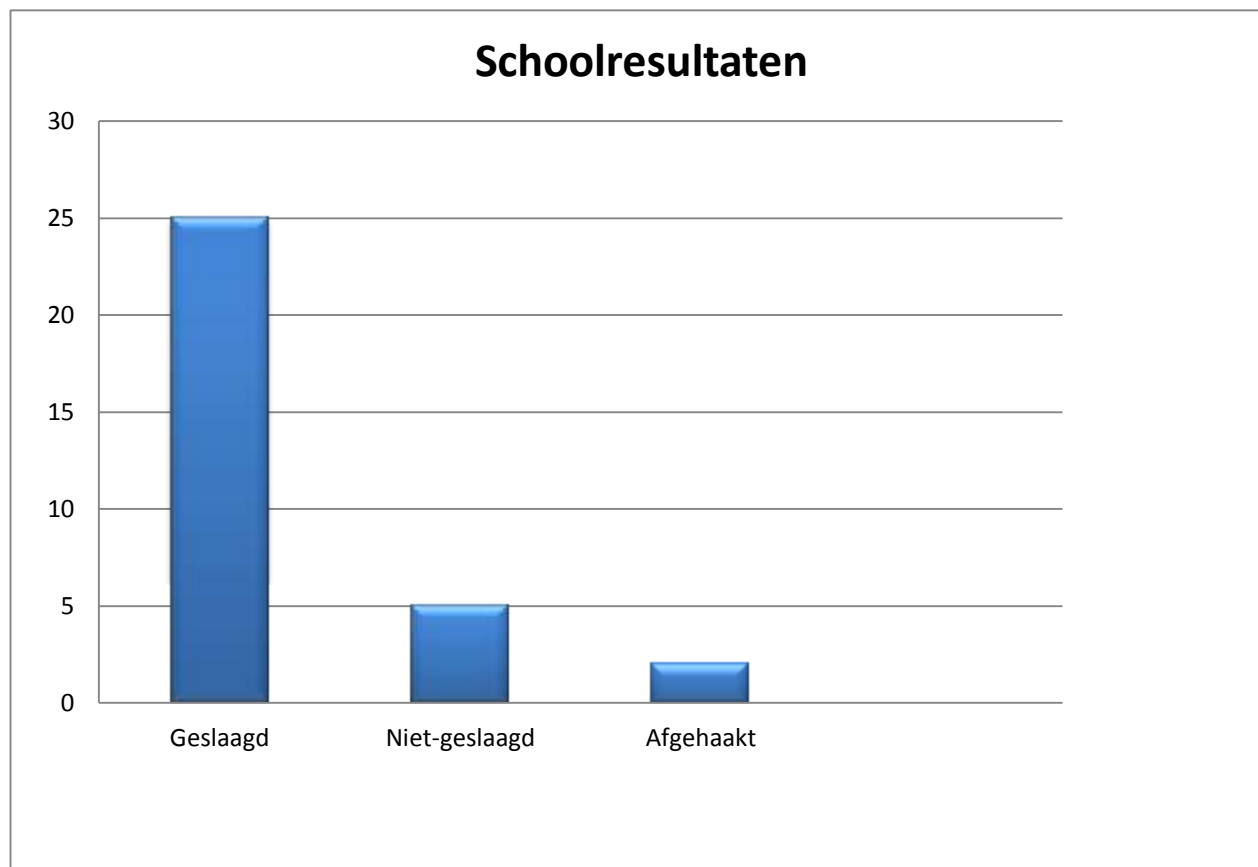
Deelname aan de studiebegeleiding



- De lessen die het meest worden gevolgd zijn de **talen** (voornamelijk het Frans) en **wiskunde**.

Schoolresultaten juni 2011

Van de jongeren die we in 2011 hebben begeleid, hebben 13 jongeren hun schooljaar afgemaakt: ze zijn op gesprek geweest en zijn eind juni 2011 in een onderwijs ingeschreven voor het schooljaar 2011-2012.



- 30 jongeren hebben de eindexamens afgelegd, waarvan **25 geslaagd** zijn en **5 niet-geslaagd**.
- **2** jongeren die in een school waren ingeschreven, hebben in de loop van het jaar **afgehaakt**.

5.5. Perspectieven

We denken eraan om onze werkzaamheden te verbeteren aan de hand van opleidingen alsook aan de hand van een bespreking van de werkwijze die mee evolueert met het publiek en de complexe samenstelling ervan. De verbetering van onze werkzaamheden houdt eveneens in dat we de opvatting van onze partners en het gezamenlijk werk in aanmerking nemen. De ervaring die we met de specifieke situaties van de NBMV's hebben, delen we met onze partners. Het is de bedoeling dat we leren uit onze vergissingen, dat we rekening houden met de veranderingen in het leven van ons doelpubliek en dat we in nauw blijven samenwerken met ons netwerk en onze partners voor de algemene opvolging van de jonge NBMV.

Om dit te verwezenlijken, is het volgende nodig:

- Het scholennetwerk uitbreiden, alsook het netwerk van opleidingscentra voor socio-professionele inschakeling.
- Nauw samenwerken met de structuren in de buurt van Elsene en Brussel (lokale opdracht, verenigingen voor schoolherinschakeling, de gemeente van Elsene, enz.).
- Actief deelnemen aan het platform Kinderen op de vlucht om de actualiteit op sociaal en politiek vlak te volgen.
- Het aspect 'opleidingen' uitwerken door het oprichten van een netwerk van begeleiders voor scholing en professionele inschakeling.
- Samenwerkingsverbanden zoeken met andere verenigingen om pedagogische en ludieke activiteiten tot stand te brengen die scholing aantrekkelijk maken.
- Een schooldienst oprichten waar jongeren terecht kunnen als ze geen afspraak hebben gemaakt.

6. EDUCATIEVE BEGELEIDING IN TRANSITWONINGEN

Sinds meerdere jaren werken we aan de ontwikkeling van een specifiek project rond transitwoningen.

Het project is gericht op de intensieve begeleiding van de meest kwetsbare jongeren, met name bij hen thuis. We gaan wekelijks op bezoek om de jongere te helpen bij zijn dagelijks leven. We werken samen met de jongere aan alles wat met wonen te maken heeft : huurcontract, onderhoud van de woning (opruimen, producten, afval sorteren...), de gemeenschappelijke ruimtes, servicekosten, enz.

Elsene: Vier studio's en twee appartementen (bestemd voor jonge moeders met hun kind) die door het AIS 'Habitat et Rénovation' worden beheerd en die in de nabijheid van onze vereniging zijn gelegen, geven ons de mogelijkheid om de jongeren die er verblijven van dichtbij te begeleiden.

Sint Gillis: Een appartement met één slaapkamer werd voorzien voor een jonge moeder met haar kind. Dit appartement wordt beheerd door het AIS 'Logement pour Tous'.

Vorst : Eind 2010 zijn we gestart met een project rond begeleid zelfstandig gemeenschapswonen in samenwerking met het OCMW van Vorst en het kabinet van de bijzondere jeugdzorg in de Franse Gemeenschap. Vier jongeren die afhangen van de steun van 'l'Aide à la Jeunesse' wonen samen in één huis dat het OCMW van Vorst ter beschikking heeft gesteld, en worden van dichtbij opgevolgd om hen voor te bereiden om hun toekomstig zelfstandig leven.

GROEPSBEGELEIDING

1. DOELSTELLINGEN

1.1. Het isolement van de jongere doorbreken en het sociaal netwerk verstevigen

Mentor-Escale zal zeker trachten te vermijden dat de niet-begeleide minderjarige geïsoleerd raakt. Hoe meer de jongere zich afzondert, hoe groter de kans namelijk wordt dat hij afdwaalt. In de grote steden leven de meeste mensen in de anonimiteit en is de spontaniteit van het gemeenschappelijk gebeuren zo goed als verdwenen. De meeste jonge vluchtelingen kenden in hun land van herkomst een sterk sociaal weefsel bestaande uit dichte en verre familieleden, schoolmakers en andere vrienden. Na de ontvluchting wordt dat natuurlijk netwerk vaak volledig ontbonden. De jongere moet dan een nieuw sociaal netwerk uitbouwen, wat in een nieuwe en onbekende omgeving niet makkelijk is.

Aan de hand van groepsactiviteiten gebaseerd op de groepsdynamiek, tracht Mentor-Escale de uitbouw van dit sociale netwerk bestaande uit jongeren die als vluchteling leven, te bevorderen. Het delen van hun situatie als vluchteling met anderen en het terugvinden van hun eigen afkomst zijn essentieel om de jongeren hun identiteit te helpen terugvinden. En vervolgens het zich openstellen voor ontmoetingsactiviteiten met andere jongeren afkomstig uit hun land van herkomst draagt bij tot de uitbreiding van dit sociaal weefsel.

1.2. De culturele achtergrond van de jongere benadrukken en zijn 'integratie' in de Belgische maatschappij bevorderen

De beste integratie begint bij het ontdekken van de eigen identiteit. Bij hun aankomst is hun verleden het enige wat de niet-begeleide jongeren van hun identiteit nog overhouden. Terwijl de ontvluchting deze identiteit geen goed heeft aangedaan, worden de jongeren ineens geconfronteerd met een andere cultuur. Het is dan ook belangrijk dat ze niet vergeten van waar ze komen, dat ze daarvoor uitkomen en dat ze kunnen praten over de manier van leven in hun eigen cultuur en in Europa. Dit maakt hen mogelijk om geleidelijk aan een nieuwe identiteit te vormen op basis van hun achtergrond en de levensgewoonten in het gastland, en zo geleidelijk aan hun weg te vinden in de Belgische maatschappij.

1.3. Een actieve houding als burger ontwikkelen

De groepsbegeleiding is eveneens gericht op acties die de actieve houding van de jongeren als burgers bevorderen en hun effectieve deelname aan het leven in democratie benadrukken.

Het is de bedoeling om bij te dragen tot de ontplooiing van de jongeren door samen met hen middelen te vinden die hen de mogelijkheid bieden om zich bewust te worden van hun vaardigheden, die te ontwikkelen, te experimenteren, zich uit te drukken en om een kritische, actieve en bewuste houding als burger te ontwikkelen.



2. DE OPENSTELLING VAN DE GROEPSACTIVITEITEN

Door Michaël Damman - Opvoeder

Het jaar 2011 stond voornamelijk in het teken van de openstelling van de groepsactiviteiten voor een ruimer publiek.

2.1 Vaststellingen

Sinds verschillende jaren wordt bij het uitvoeren van de doelstellingen van Mentor-Escale (zelfstandigheid en welzijn) gefocust op 2 aspecten of dimensies: de individuele begeleiding (die hoofdzakelijk door de maatschappelijk werkers wordt gegeven) en de gemeenschappelijke dimensie (die hoofdzakelijk door de opvoeders wordt ingevuld).

Dit tweede aspect (dat tot eind 2010 enkel voor de jongeren met een individuele begeleiding was bestemd) houdt het volgende in:

- de onthaalruimte: ontspanningsruimte waar het mogelijk is om elkaar te ontmoeten en contacten te leggen (toegang tot internet, pingpongtafel, kickertafel, speelruimte voor de kleintjes, gezelschapspelletjes ...),
- ateliers voor kunst en taal,
- een kookatelier en een groepsmaaltijd (voor de vorming, de gezelligheid en de ontmoetingen),
- sportactiviteiten,

- praatgroepen,
- uitstapjes en culturele bezoeken
- kampen,
- de toegang tot basisbenodigdheden om voor zichzelf te zorgen (voedselbank, fax, scanner, vaste en draagbare telefoon, fotokopieerapparaat, printer, computers en toegang tot internet).

Vroeger was de samenhang tussen beide begeleidingen vanzelfsprekend, bij wijze van spreken. De jongeren, die door de maatschappelijk werkers werden begeleid, bleven ook in het huis omwille van hun isolement en hun beperkt netwerk. Hun aanwezigheid en de ontmoetingen gebeurden op een spontane manier. Het was alleen nog een kwestie van zo gevormde groepen op een constructieve manier aan te spreken en te stimuleren. Aangezien de jongeren vanaf hun aankomst in België door Mentor-Escale werden begeleid, werden de groepsactiviteiten vaak gezien als een eerste gelegenheid om contacten te leggen en een netwerk uit te bouwen.

Maar, sinds we de jongeren pas opvolgen *nadat* ze hun statuut van vluchteling hebben verworven, en dus nadat ze meerdere maanden (of zelfs jaren) in België hebben verbleven, hebben we hun deelname aan de groepsactiviteiten geleidelijk aan zien dalen.

Nochtans, ondanks deze daling, bleven sommige jongeren, die de leeftijd van 20 jaar hadden bereikt (en dus de termijn voor de begeleiding hadden overschreden), naar het huis komen, terwijl anderen, die jonger waren en druk bezig waren met hun studies en andere ondernemingen, nog steeds sterk afgezonderd en weinig gemotiveerd leken, volgens ons.

Tegelijkertijd kregen we te maken met een reeks jonge NBMV's die niet individueel werden begeleid en die aan de groepsactiviteiten wensten deel te nemen. Deze jongeren waren vaak vrienden van de begeleide jongeren die hen in de opvangcentra hadden ontmoet en die door de maatschappelijk werkers van Fedasil niet werden ingeschreven bij Mentor-Escale. Deze jongeren wilden graag naar het huis komen, in sommige gevallen om tijdelijk te ontsnappen aan situaties van grote armoede.

Ten slotte hadden we regelmatig contact met partners die met een 'vergelijkbaar' publiek werken (Abaka, Synergie 14, Sos Jeunes, Dynamo) en stelden we vast dat steeds meer NBMV's die niet door Fedasil worden opgevolgd, vaak aan hun lot waren overgelaten.

2.2 Openstelling

Op basis van deze vaststellingen, hebben we ervoor gekozen om de toegang tot de groepsactiviteiten niet meer voor te behouden voor de individueel begeleide jongeren. We zijn van mening dat een meer globale opvang die duidelijk wordt afgebakend, beter zou aanleunen bij de na te streven doelstellingen van de gemeenschappelijke dimensie. We hebben dan ook beslist om de groepsactiviteiten open te stellen voor alle niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, alsook voor hun vrienden (waarvan de grote meerderheid

2.3 Doelstellingen van de openstelling

- **Voortbouwen op de inspanningen van onze reeds ingeschreven leden door hun omgeving erbij te betrekken**

Het is de bedoeling dat onze jongeren voelen dat we hen allemaal graag willen ontvangen, of met andere woorden, tijdelijk een plaats voorzien waar ze kunnen kennismaken met België, sport, kunst, gerechten, groepen... in een sfeer van verdraagzaamheid, gezonde wedijver en emancipatie opdat hun integratie wordt bevorderd en hun achtergrond wordt gewaardeerd.

- **"De touwtjes geleidelijk aan loslaten"**

Wanneer de individuele opvolging eindigt omdat de jongere zelfstandig is geworden of de leeftijd van 20 jaar heeft bereikt, is het voor hem niet altijd makkelijk om de band te verbreken met een structuur die hij als een houvast ziet, als een soort thuis, of zelfs als een tweede familie. Dit is des te meer het geval omdat de jongere, sinds het vertrek uit zijn land, meestal meerdere opeenvolgende en al dan niet pijnlijke breuken heeft meegemaakt (breuk met de familie, het land, de vrienden, overplaatsing van het ene opvangcentrum naar het andere, inschrijving in verschillende scholen, enz.) Bovendien hebben sommige jongeren op 20-jarige leeftijd nog niet voldoende middelen en beschikken ze over een heel beperkt sociaal netwerk. Het feit dat de jongeren, wiens individuele begeleiding is geëindigd, de mogelijkheid krijgen om te blijven deelnemen aan de groepsactiviteiten en dat ze tegelijkertijd meer initiatief moeten tonen, past beter in de benadering ten aanzien van de situatie van niet-begeleide jongeren en draagt beter bij tot het vormen van verantwoordelijke, actieve, kritische en solidaire burgers.



- **Zich voorbereiden op de komst van jongeren die uiteindelijk wel aan de voorwaarden zullen voldoen om in aanmerking te komen voor de individuele begeleiding.**

We denken dat, hoe vroeger de jongeren met de structuur in contact komen, hoe sneller ze contacten leggen met andere leden van de vzw, hoe sneller ze op een gevarieerde en bedachtzame manier zullen leren omgaan met onze diensten en alle aspecten ervan.

De gemeenschappelijke dimensie richt zich dus tot de Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen vanaf de eerste dag van hun asielaanvraag. Het is zo dat de benadering die vroeger werd toegepast, veel minder resultaat lijkt op te leveren. De jongere die bezig is met de uitvoering van allerlei stappen die met zijn nieuw zelfstandig leven te maken hebben, zoekt niet vaak ontspannings-, ontdekkings- of ontmoetingsaangelegenheden op. Deze laatste is meer bekommerd om de goede afloop van die ondernemingen, waardoor hij zelden de andere mogelijkheden overweegt die onze vereniging te bieden heeft. De eerste contactlegging draagt er toe bij dat de jongere, nog voordat de individuele begeleiding start, het huis ziet als een plaats waar hij terecht kan voor veel meer dan enkel het strikt noodzakelijke.

Zo bieden we, binnen onze mogelijkheden, ook een oplossing voor de opvangcrisis. De jongeren die in de centra van Fedasil zitten en voornamelijk degene die in de hotels verblijven, kunnen op die manier met onze dienst kennismaken. Ze komen om hun voogd op te bellen, gebruik te maken van het internet en hun naast te contacteren, te sporten, te praten, te spelen, wat gevarieerder te eten dan wat in de hotels noodgedwongen wordt aangeboden, foute vriendschappen te vermijden...Ze maken er kennis met andere jongeren die hetzelfde als hen hebben meegemaakt en die nu een zelfstandig leven leiden, alsook met opvoeders en maatschappelijk werkers. Als de jongeren nog niet in aanmerking komen voor een individuele begeleiding in Mentor-Escale, dan verwijzen we hen namelijk door naar andere structuren of naar de buurtwerkers van de vzw Dynamo die sinds dit jaar onze dienst hebben opgenomen in hun buurttronde.

- **Een bijkomende dienst aanbieden, naast de opvolging die door de structuren van 'l'Aide à la Jeunesse' wordt voorzien**

Momenteel worden tal van jonge NBMV's, die geen asielzoekers zijn, ondergebracht in structuren van 'Aide à la Jeunesse', zoals Abaka, Synergie 14 of Sos Jeunes. De jongeren die geen asielzoekers zijn, kunnen hier terecht voor een bijkomende omkadering, naast die van de structuren waar ze verblijven, en kunnen er uitblazen, hun gedachten verzetten, Frans leren en andere jongeren ontmoeten.



2.4 Samenwerkingsverbanden

Deze nieuwe flexibele vorm van opvang is tot stand gekomen in samenspraak en samenwerking met de andere instanties, die op dat gebied zijn betrokken bij onze uitdagingen en die dichtbij zijn gelegen (AMO Atmosphères, AMO Samarcande, AMO Dynamo, Abaka, Sos Jeunes, Synergie 14, Het Protestants Sociaal Centrum en Convivial) opdat we de mogelijkheid krijgen om onze respectievelijke diensten aan te bieden met het oog op de uitwisseling van geschikte werkwijzen. De minderjarigen worden, administratief gezien, doorverwezen naar 6 eerste instanties naar gelang hun behoeften terwijl de meerderjarigen naar de twee andere.

HET TEAM

In 2011, bestond ons team uit:

- **Voltijds bezoldigde personeelsleden:**
 - een directrice: Bénédicte Adnet
 - drie maatschappelijk werkers en één sociaal bemiddelaarster : Etetu Mekonen, Sebastien Bocket, Véronique Müller, Amélie Verbraeken
 - een animator: Michaël Damman
 - een sociaal begeleider: Brahim Miloud
 - een opvoedster: Pernelle Taquet (tijdens haar zwangerschapsverlof vervangen door Aurélie Van Nieuwenborgh)
 - een verantwoordelijke voor de administratie en financiën: François Muhire
- **Halftijds bezoldigde personeelsleden:**
 - een projectleidster: Dorothee Maréchal
 - een schoolverantwoordelijke: Fatima El Mourabiti
 - een schoolbegeleider: Thierry Célis
 - een psychologe: Anne Maskens
 - een verantwoordelijke voor het onderhoud: Lucina De Guzman
- **Vrijwilligers :** Sommigen hebben meerdere uren per week voor het onthaal gezorgd en anderen hebben meegewerkt aan de studiebegeleiding.
Hartelijk dank aan Aimée Van Vliet, Amélie Servotte, Annick Van Den Poel, Audrey Collard-Bovy, Charlotte Swalens, Elodie Chabannes, Estelle Gallot, Gaëlle Lhironnelle, Hervé Oury, Hubert Beeckmans, Joanne O'Donnell, Kate Skitt, Luc Gerard, Mamie Véro Djembe Ohemba, Mary-Janne Farren, Michèle Rens, Nayla Wiegand !
- **Stagiaires:** We hebben Audrey Buob, Perihan Poyraz, Irène Kramer, Isaline Duquenne, Colette Islas-Francoeur verwelkomd.

VORMINGSPROCES

Het hele jaar door heeft het team zich onderworpen aan permanente vorming en supervisie.

Supervisie

- Één keer per maand worden de maatschappelijk werkers tijdens de voormiddag vergezeld door een extern aangestelde supervisor en bespreken ze samen hoe concrete situaties beter kunnen worden aangepakt.
- Tegelijkertijd wordt de werkwijze die binnen Mentor-Escale van toepassing is, ter discussie gesteld om het werk van de supervisoren te integreren en de resultaten ervan optimaal te benutten.
- Één maal per jaar wordt aan het hele team supervisie gegeven gedurende drie dagen. Daarbij worden de problematische punten binnen de instelling grondig geanalyseerd en worden op basis daarvan andere actiemogelijkheden aangereikt.

Vorming

Diverse opleidingen werden gevolgd door het volledige team of enkele personeelsleden in functie van de onderzochte behoeften: De supervisie en vorming hebben de personeelsleden nuttige werkmethode aangeboden om hun manier van werken te verbeteren, alsook de gelegenheid om na te denken over hun dagelijks contact met het doelpubliek.

SAMENWERKING EN LOBBYWERK

Mentor-Escale werkt steeds samen met andere partners zowel via de uitwisseling van informatie als in het kader van de begeleiding van een jongere of van de uitwerking van een project.

In 2011, hebben we, naast de samenwerking met de opvangcentra, LOI en voogden, in rechtstreeks verband samengewerkt met onder andere:

- Abaka
- Het Protestants Sociaal Centrum
- Convivial vzw
- CIRE, de Franstalige zusterorganisatie van Vluchtelingenwerk Vlaanderen
- Het OCMW van Vorst
- Dynamo vzw
- Exil vzw
- GAMS vzw
- 'Habitat et Rénovation'
- 'Logement Pour Tous'
- 'Mission locale' van Ixelles
- Sos Jeunes
- Synergie 14
- 'Table de l'emploi' van Elsene
- Het bureau van juridische bijstand BAJ
- ...

Anderzijds zijn we betrokken bij het denkwerk rond de beleidslijnen die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en nemen we deel aan de hervormingsinitiatieven die moeten bijdragen tot de verbetering van het huidig beleid.

- We zijn lid van de **Raad van Bestuur van CIRE** (Coördinatie en initiatieven met en voor vluchtelingen en vreemdelingen) en '**Vluchtelingenwerk**' (de Nederlandstalige zusterorganisatie van CIRE).
- De vzw is, sinds haar oprichting, lid van het platform '**Kinderen op de vlucht**'. Het platform is ontstaan in 1999 op initiatief van enkele organisaties die in aanraking kwamen met Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdelingen, en groepeerde intussen een twintigtal verenigingen die zich richten op de volgende doelstellingen: informatie uitwisselen, opkomen voor een betere opvang van de minderjarigen in het kader van de huidige wetgeving en aanpassingen voorstellen op het gebied van de wetgeving, administratie en procedures.
- Mentor-Escale is eveneens lid van de **Sociale Coördinatie van Elsene** die meer dan 80 verenigingen in de omgeving van Elsene groepeerde en met elkaar in contact brengt.

CONCLUSIE

In 2011, hebben haast 280 jongeren beroep gedaan op de diensten van Mentor-Escale. Dit alles zou niet mogelijk zijn zonder de energie en wilskracht van een fantastisch team bestaande uit gemotiveerde medewerkers en vrijwilligers. Hartelijk dank aan iedereen voor zijn inzet en wilskracht!

